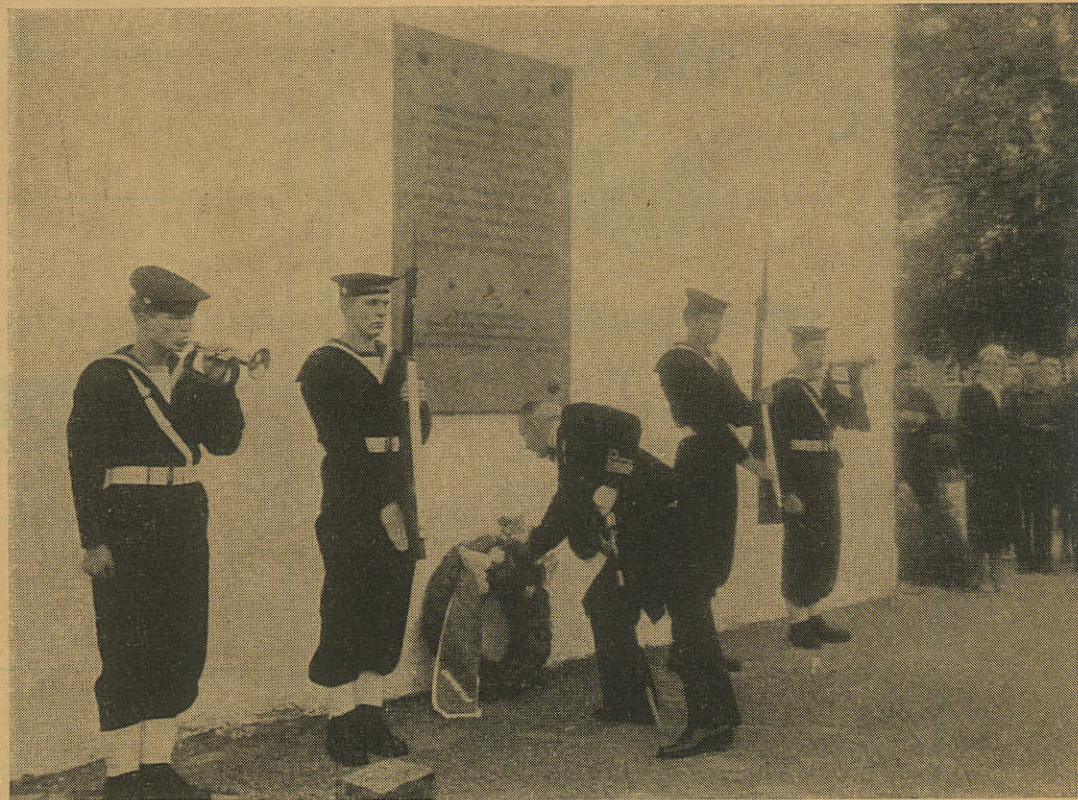
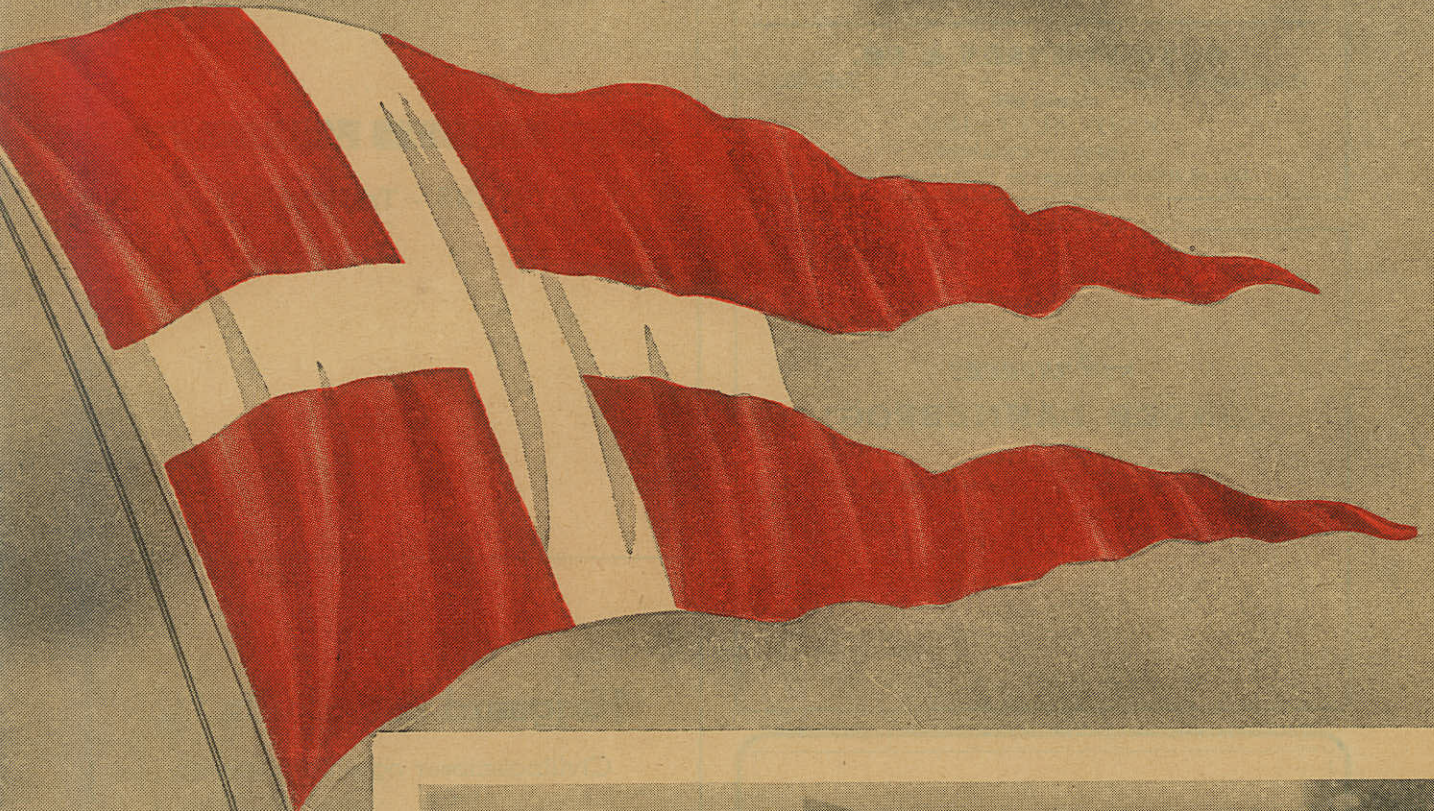

UNDER DANNEBROG

ORGAN
FOR
SØVÆRN
OG
SØFART

Hefte 4 - Nov.
47. aarg. - 1960

Den fungerende chef for Søværnet, kontreadmiral Svend Pontoppidan, lægger krans ved mindetaflen paa Herfølge kirkemur over de 6 mand fra Iver Huitfeldts DANNEBROGE, der ligger begravet paa denne kirkegaard.

MARINEFORENINGENS MEDLEMSBLAD

JESPER CHRISTENSEN & CO. Vin en gros
Herluf Trollesgade 23 . København K.

^{A/s} **Em. Z. Svitzers**
Bjergnings-Entreprise

OTTO SUENSON & CO.
Dronningens Tværgade 7 Telf. 482
Grundl. 1880
VINFORRETNING
LAGER AF CIGARER
Lev. til Officersforeningen og Søofficersforeningen

Annoncer
„UNDER DANNEBROG“

Amaliegade 22 . København K
Central 611

C. K. HANSEN

1856

REDERI OG BEFRAGTNING

•
LINIEAGENTUR
HAVARIAGENTUR
ASSURANCEAGENTUR
IATA-AGENTUR
SPEDITION

•
D/S DANNEBROG A/S

•
AMALIEGADE 35 . KØBENHAVN K.
TELEFON: CENTRAL 72 (20 linier)
TELEGRAM-ADRESSE: »HANSEN«

HEDÉ NIELSENS FABRIKER %

HORSENS - Telefon 2 47 11

Højgaard & Schultz ^{A/s}

Civilingeniører og entreprenører

Hovedkontor: Ewaldsgade 9 - København N

FORSIKRINGS-AKTIESELSKABET

„Normannia“

Stiftet
1916

TROMMESALEN 5 . TELEFONER: C. 13447 - 10068

Ansvars-, ulykkes-, brand- og tyveriforsikring

J. Chr. Andersen

OST

VIMMELSKAFTET 41 . TLF. 1345 - 14345

IVER HUITFELDT

1710 · 4. oktober · 1960

Et kvart tusind aar er gaaet, siden kanonernes torden og larm over Køge Bugts oprørte vande den 4. oktober 1710 pludselig blev overdøvet af et tordenlignende brag: det brændende danske orlogsskib DANNEBROGE var sprunget i luften med hele sin besætning paa ca. 550 mand.

Østersøen og med den Køge Bugt har fra gammel tid været en flittig benyttet dansk-svensk valplads, og mangan en haard kamp er udfægtet her, men næst efter *Niels Iuels* store sejr i slaget i Køge Bugt den 1/7 1677, hører *Iver Huitfeldts* heltedaad her i 1710 til de berømteste episoder i dansk søkrigshistorie.

Kommandør Iver Huitfeldt (efter maleri paa Frederiksborg)

Som et led i den store nordiske krigs maritime operationer skulle en dansk transportflaade overføre et russisk hjælpekorp fra Danzig til Sjælland og senere videre til et angreb paa Sverige. En stor og blandet flaade blev samlet i Køge bugt, og ledsaget af vore orlogsskibe stod styrken den 15/9 ud i Østersøen. En pludselig opstaaende storm under Bornholm voldte stor skade paa de mange danske skibe, som stærkt spredte og meget havarerede for størstedelen søgte tilbage til Køge Bugt uden at have kunnet gennemføre den planlagte troppeoverførsel.

Medens de danske skibe reparerede og kompletterede deres beholdninger paa en ankerplads mellem Køge Sønakke og Stevns, fik de den 4/10 pludselig ordre til at lette. Den svenske orlogsflaade var løbet ud fra Karlskrona og holdt fra en position ved Møen i en stiv merssejlskuling fra SE. op mod den danske flaade. Herfra antoges de mange mastetoppe først at være en del af transportflaaden, som endnu ikke var returneret, men det erkendtes hurtigt at være svenske orlogsskibe.

Paa signalet fra den danske flaadeflag, general-admiral-lieutenant *Ulrik Christian Gyldenlove*, om hurtig letning, kappedes ankertrusserne, og som et af de første kom orlogsskibet DANNEBROGE, der hørte til avantgarden, under sejl og holdt sammen med de øvrige skibe i den danske forspids NE.-ud for at krydse sig ud af bugten og møde fjenden i frit farvand.

Efter en vending kom DANNEBROGE paa kurs SSE.-over i kamp med svenske orlogsskibe, og kort efter udbrød der en heftig brand om bord. Da der i den friske kuling ikke var mulighed for at slukke branden, øvede skibschefen, kommandør *Iver Huitfeldt* den heltedige indsats, som skabte hans senere ry og berømmelse. Han ankrede med sit skib til luvart af den danske flaades hovedstyrke og gav den derigennem frit manørefelt i læ — ved at drive gennem de danske skibskolonner med det brændende DANNEBROGE, som han ikke havde skibsmagt over, ville han have skabt forvirring og fare for antændelse af de øvrige skibe. Samtidig tvang han de angribende svenskere til at lægge deres kurs mere NE.-over, hvilket bl.a. medførte, at 2 svenske orlogsskibe løb paa grund syd for Amager.

Om bord i DANNEBROGE kæmpedes med rette mod dobbelt ild — dels mod de fjendtlige skibe, dels mod den stadig tiltagende brand, som man ikke kunne blive herre over, og følgen blev, at da ilden naaede krudtkammeret, sprang det store skib i luften.

Paa grund af det haarde vejr ebbede kampen ud, og flaaderne fjernede sig fra hinanden, de gik begge til ankers mellem Amager og Stevns med svenskerne i en luv position, i virkeligheden en meget farlig situation for den danske flaade. Denne fordel blev dog ikke udnyttet af svenskerne, der faa dage efter forlod valpladsen fulgt af de danske skibe, men det kom ikke til flere fjendtligheder, da begge parter gik i havn.

Orlogsskibet DANNEBROGE, der førte 94 kanoner, var løbet af stabelen i 1692 som det første skib, der var søsat fra den nye byggebedding paa Nyholm. Senere har 5 andre danske skibe — herunder to kongeskibe — baaret navnet DANNEBROG, men det er værd at lægge mærke til, at *Iver Huitfeldts* DANNEBROGE var opkaldt efter Dannebrogordenen, hvilket tydeligt ses paa tegningerne til dette skibs spejlornamenter, der er komponeret over ordens-kædens symboler — de øvrige skibe er opkaldt efter flaget *Dannebrog*, hvilket bl.a. klart fremgaar af det nuværende kongeskibs hækorament.

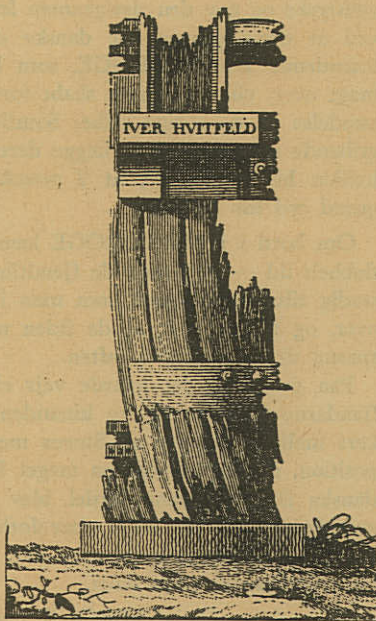
I 1873 blev der optaget nogle kanoner fra DANNEBROGES vrage, de er nu opstillet omkring det smukke Huitfeldt-monument paa Langelinie i København, og ved Køge havn er der rejst et stilrent fællesmindesmærke for kampene i Køge Bugt 1677 og 1710.

I Jægerspris slotspark har den forlængst afdøde arveprins *Frederik*, kong *Christian VII.s* halvbroder, søgt at mindes Danmarks stormænd gennem et stort antal mindesten i parken og slotshegnet. Heriblandt var der ogsaa et mindesmærke for søhelten *Iver Huitfeldt* formet som resterne af en sprængt skibsstavn. Medens de øvrige mindesmærker er udført i sten, var *Huitfeldts* delvis af træ, og det er nu ganske forsvundet. Maaske var det en opgave

for Stiftelsen paa Jægerspris, eller hvem nu tilsynet med denne historiske mindepark paahviler, at søge mindesmærket for den tapre søkrieger genrejst.

Iver Huitfeldt var født 5/12 1665 som søn af kommandanten paa den norske grænsefæstning *Frederikssten*, og han tilhørte den norske gren af en gammel dansk adelslægt. Den unge nordmand søgte tidligt ansættelse i den dansk-norske flaaede, først som lærling ved admiralitetet. I 1684 var han om bord i fregatten DRAGONEREREN og deltog med den i Helgolands erobring. Senere kom han, der i 1687 blev udnævnt til lieutenant i aastjenesten (fast dansk søofficer) flere gange i hollandsk og fransk krigstjeneste. Under denne udenlandstjeneste kom *Huitfeldt* til at deltage i to af verdens største søslag: i 1690 paa engelsk-hollandsk side i slaget ved Beachy Head og i 1692 paa fransk side ved Cap Barfleur. Fra det første slag forefindes en udførlig rapport fra *Huitfeldts* haand, fra det sidste udtaler admiral *v. Stöcken*, at *Huitfeldt* af den franske chef er »megtig blefuen berømt«.

Stik af *Wiedewelts* nu forsvundne mindesmærke for *Iver Huitfeldt* i *Jægerspris* slotshegn, en beskadiget skibstævn udført i egetræ.

Under dansk flag havde *Huitfeldt*, der i 1697 var udnævnt til commandeur-capitain og i 1704 til commandeur, senere skiftende cheffkommandoer afvekslende med ophold paa sin gaard, Tronstad, i Norge, hvorunder han ogsaa fik forskellige sømilitære opgaver at løse. Den 5/5 1696 giftede han sig med *Kirsten Røynem*, datter af amtmanden i Mandal, i ægteskabet var der 7 børn, hvoraf 3 døde som spæde før faderen.

Efter kampen blev der ialt fundet 7 lig fra DANNEBROGE, og man genkendte heriblandt chefen paa hans fingerring. Medens de 6 øvrige blev jordet paa Herfølge kirkegaard, hvor der i dag findes en mindeplade paa kirkemuren, blev *Iver Huitfeldts* lig ført til Holmens kirkes kapel i København, og i 1711 blev det overført til familiekapellet ved Hurum kirke uden for Oslo.

I juli 1948 afgik de danske torpedobaade KRIEGER og KRABBE til Norge, hvor de sammen med den norske jager ARENDAHL stod ind til Svelvik, et lille færgested i Drammensfjorden ved foden af fjeldet, hvorover Hurum kirke hæver sig lige over for et smukt mindesmærke for søhelten *Iver Huitfeldt*.

Landgangskompanier fra de tre orlogsfartøjer marche-

rede op til kapellet ved kirken, hvor den danske kontreadmiral *E. Briand de Crèvecoeur*, hvis interessante *Huitfeldt*-biografi er lagt til grund for denne artikel, overrakte et dansk orlogsflag, fæstnet paa en af de fanestænger, der i 1711 fulgte *Huitfeldts* kiste den lange vej fra Holmens kirke til Hurum — de oprindelige faner var sørgefaner, der forlængst er smuldret bort. Fra norsk side overleverede kontreadmiral *Landsgraff* et tilsvarende norsk orlogsflag — begge blev paa familiens vegne modtaget af dens overhoved, minister *Emil Huitfeldt*, og anledningen til den smukke højtidelighed var genindvielsen af *Huitfeldternes* historiske gravkapel ved Hurum kirke.

Ogsaa 250-aarsdagen for søhelten *Iver Huitfeldts* daad og heltmodige død sammen med sine 500 mænd vil blive mindet baade i Danmark og Norge, officielle kransenedlæggninger vil blive foretaget i begge lande af repræsentanter for deres søværn, ligesom ogsaa Norges Orlogsforbund og Danmarks Marineforening vil være med til at mindes nordmanden, der gav sit liv i den dansk-norske orlogsflaades tjeneste, en helteskikkelse, som er erindret i mange danske fædrelandssange, bl.a. indledes sidste vers i *Rabeks* »Vort Fødeland« med følgende linier:

Og aldrig uddø *Huitfeldts* Ros
hans kække Sømands Minde —

250-aarsdagen for *Iver Huitfeldts* kamp i Køge bugt blev som ovenfor anført mindet paa forskellig maade den 4. oktober 1960.

Ved mindesmærket paa Køge havn var opmarcheret en skansevagt fra Stevnfort, ligesom Marineforeningens Køge afdelings medlemmer havde givet møde med flaget sammen med en stor del af byens befolkning. Søværnets fungerende chef, kontreadmiral *S. Pontoppidan*, nedlagde en smuk krans ved mindesmærket, hvor ogsaa Marineforeningens Køge afd.s formand *Karl Jensen* lagde krans, og hornblæsere fra Søværnet blæste æressignaler.

Herfølge kirkegaard syd for Køge, hvor 6 mand fra DANNEBROGE er jordet, maatte givetvis blive stedet for dagens største højtidelighed. Paa kirkens nordmur — med fri udsigt mod Køgebugts bølger — har Vallø Stift i 1845 paa foranledning af den daværende præst i Herfølge ladet indmure en mindetavle om begivenheden og de tapre, der blev begravet her. Mindepladens smukke og djærve indskrift er forfattet af *B. S. Ingemann*, ligeledes paa foranledning af førnævnte sognepræst, der var en broder til søhelten *Peter Willemoes*.

Ogsaa her havde Stevnfort stillet en skansevagt, og mindetavlen var flankeret af honnrøpster og hornblæsere. Admiral *Pontoppidan* lagde en krans fra det danske Søværn og kommandør *de Lichtenberg* henlagde Marineforeningens krans, ogsaa *Forsvarsbrodrene* var mødt til kransenedlæggningen og de lokale myndigheder var repræsenteret af sogneraadformanden, som ligeledes henlagde en smuk krans ved den hvidkalkede kirkemur. Baade Stevn og Køge afdelingernes flag paraderede, og højtideligheden blev fulgt med levende interesse af egnens befolkning og de fremmødte honoratiores — ogsaa her afsluttedes højtideligheden med signaler fra de to hornblæsere.

I København fandt der ligeledes en mindehøjtidelighed sted. Ved den smukke *Huitfeldt*-søjle paa Langelinie, maaske et af byens smukkeste mindesmærker, hvoraf en del af fodstykket er forfærdiget af og dekoreret med opfiskede kanoner og ankre fra orlogsskibet DANNEBROGE, havde Kystdefensionen afgivet en skansevagt og 2 hornblæsere.

Chefen for Sundets Marinekommando, kontreadmiral *K. Lundsteen*, lagde en krans fra Søværnet, hvorpaa den norske ambassadør, Hs. Ekscellence *Rolf Andersen*, der er gift med en dansk søofficersdatter, lagde en smuk krans i de norske farver, og endelig mødte formanden for Marineforeningens Københavns afdeling, boghandler *O. Reumert*, med en krans fra Marineforeningen; ogsaa her medvirkede 2 hornblæsere, der var posteret paa hver side af mindesmærket.

Ogsaa i Norge, *Iver Huitfeldts* fødeland, blev dagen mindet paa den smukkeste maade. Uden for Hurum kirke og lige over for en her i 1904 rejst Huitfeldt-mindestøtte var den norske Marinemusik opmarcheret sammen med en skansevagt, der afgav honnør for den norske forsvarsminister, statsraad *Handal* og de mange honoratiories, der havde givet møde sammen med repræsentanter for familien Huitfeldt og den lokale befolkning. I den smukke gamle kirke afholdtes en stemningsfuld mindegudstjeneste, hvori ogsaa Marinemusikken medvirkede. Hurums ordfører redegjorde derefter staaende foran søheltens kiste med hans brudte

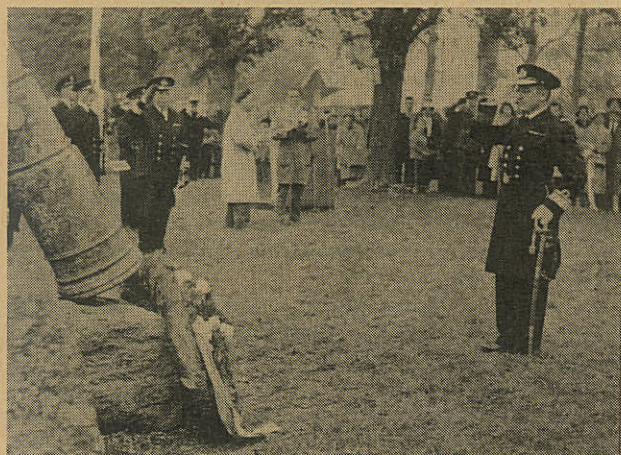

Skibsmodellen af DANNEBROGE fores gennem Herfølge by til kirken.

den, den dansk-norske søofficer *Iver Huitfeldts* mandige daad som chef for orlogsskibet DANNEBROGE i Køge bugt 4. oktober 1710.

I tilknytning til mindeaaaret var to af MF.s Mærkater i aar viet til begivenheden i Køge bugt. Mærkat nr. 10882 var en gengivelse af Mølsteds maleri af DANNEBROGES brand og nr. 10883 var et farvefoto af kystjageren HUITFELDT.

Som en smuk afslutning paa mindehøjtidelighederne for kampen i Køge bugt 4/10 1710 ophængtes søndag den 9/10 1960 en model af orlogsskibet DANNEBROGE skænket af en anonym giver som kirkeskib til Herfølge smukke gamle kirke. Falck-redder *Arne Petersen* havde forfærdiget den smukke skibsmodel, som umiddelbart før hjemmessen under kirkeklokkelæng blev baaret gennem Herfølge by af orlogsgaster fra Stevnfort. I spidsen for optoget førtes Marineforeningens Stevns afd.s og Køge afd.s flag, og efter votivskibet kom repræsentanter for mange forskellige foreninger, spejderkorps, Det maritime Hjemmeværn, Kvindelige Marinere og Lottter m. fl. med ialt 16 faner. I kirken modtoges optoget af sognepræsten, pastor *E. Christiansen*, der forestod ophængningen af skibsmodellen i buen ind til sideskibet, og inden votivskibet blev hejst op under kirkebuen, lagde en gammel mand, hvis oldefaders oldefader havde været roergænger om bord i DANNEBROGE under kampen i 1710, en buket strandasters i skibsmodellen, han havde samme morgen plukket dem paa stranden ved Køge Bugt. Efter en kort tale med Søofficersskolens gamle fredagsbøn som baggrund samt salmesang fandt selve hjemmessen sted, ganske naturligt præget af denne kirkelige og nationale mindehøjtidelighed. *G. H. de L.*

Kontreadmiral Aage Linde ved kransenedlægnngen paa Huitfeldts mindesmærke uden for Hurum kirke i Norge, hvor søheltens kiste henstaar i familiekapellet.

kaarde for familiekapellets historie, og med den gammelkendte sang: »Der stod et slag udi Køge bugt« sluttede højtideligheden i kirken.

Viseadmiral *E. Hostved* nedlagde nu en smuk krans i de norske farver ved mindestøtten og chefen for Kystflaaden, kontreadmiral *Aa. Linde*, lagde en krans fra det danske Søværn. Ledsaget af præsidenten for Norges Orlogsforbund, losdirektør *B. Gullhuus-Moe*, traadte medlem af Marineforeningens hovedbestyrelse, fuldmægtig *O. H. Mægaard*, frem og lagde en krans fra Danmarks Marineforening.

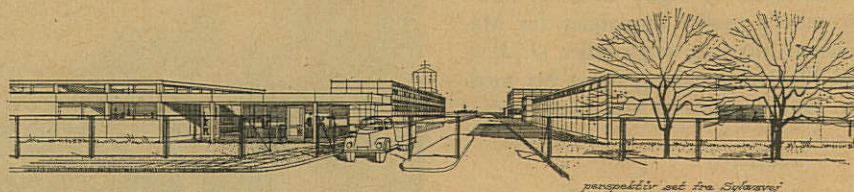
Chefen for den norske Marine gav derpaa en lunch i Sjømilitært Samfund i Horten. Herunder fremsatte 3 fremragende marinehistorikere: den norske kommandør *Bergersen*, formanden for Marinehistorisk Selskab, kommandørkaptajn *R. Steen Steensen* og Marineforeningens gode ven, den norske orlogskaptein *Rolf Scheen* interessante udredninger over henholdsvis: selve søslaget rent sømilitært set, om orlogsskibet DANNEBROGE og dets besætning samt endelig om: officeren og manden *Iver Huitfeldt*.

Og saaledes mødtes de tidligere saakaldte »Tvillinger« paa smukkeste maade i bestræbelserne for paa værdig maade at højtideligholde 250-aarsdagen for nordman-

Marineforeningens mange medlemmer kendes paa naalen med

Faas paa hovedkontoret eller gennem afdelingen.

NATO-havnen i Korsør

I løbet af indeværende og næste aar vil HOLMEN i København ikke være den eneste flådebase i Danmark, der vil til den tid være 3, nemlig 2 nye i Korsør og Frederikshavn. Planerne for den danske flådes baser gaar i hovedsagen ud paa, at HOLMEN i København bevares som støttepunkter med specialværksteder, værfts anlæg og magasiner. Begge de to nye baser finansieres delvis af NATO-hovedkvarteret i Paris med internationale midler, og er et vigtigt led i NATO-samarbejdet.

For Korsørs vedkommende har det været nødvendigt at søge sagkyndig bistand paa havnebygningslaboratoriet, hvor man opførte en modelhavn i størrelsesforholdet 1 : 90. Ved hjælp af bølgemaskiner m. v. fandt man frem til de bedste besejlingsforhold af basehavnen, ligesom det lykkedes at bestemme konstruktionen saaledes, at der gives den størst mulige ro i bassinet.

Der er anvendt strandskraaninger, og sammen med ombygning af den eksisterende moles yderside ved hjælp af bølgefælder vil indkomne bølger ikke tilbagekastes i havnen, og bølgeenergien vil i alt væsentligt være tilintetgjort.

Som alle, der har passeret Storebælt med færgene, vil vide, er flådebasen placeret syd for den oprindelige trafikhavn.

Korsør-basen er anslaaet til at ville koste 38 mill. kr., og allerede nu er selve havnen færdig, og det forventes, at alle de forskellige installationer i kajerne vil være klar til brug omkring aarsskiftet. Den samlede kajlængde bliver ca. 1.000 meter.

De nye moler er bygget af celledelte sænkekasser med betonrammer uden bund og laag, og de nødvendige arealer til værkstedsbyggeri er skabt ved oppumpning af sand — ialt i et omraade paa 50.000 m². Svære piloteringspæle danner et solidt fundament for bygningerne. Knudepunktet i basen bliver administrationsbygningen, som ses paa tegningen. Den bliver ca. 1600 m², og den opføres i 2 etager. Her bliver der kontorer for administrationscheferne, radio, arkiver o. s. v. og endelig operativ kommandocentral. Øverst paa bygningen vil der blive signal- og udkigsstation.

Vinkelret paa dette kompleks opføres kostforplejningsafdelingen, der bliver paa ca. 800 m². De to bygninger vil tilsammen have et areal paa 4.000 m².

Et garageanlæg skal kunne rumme et betydeligt antal køretøjer. Paa kajerne opføres visse forsyningsdepoter for skibene.

Værkstedshallen vil blive paa 6.100 m². Der skal indrettes værksteder i to etager — motor- og maskinværksteder, snedker- og tømrerværksteder, radio- og radarværksteder og elektroværksteder. Depoter til værkstederne indrettes paa 1. sal.

Opstillingen af maskiner paabegyndes i løbet af dette

aar, men hvornaar driften kan igangsættes, afhænger af den tekniske central, der skal forsyne skibene i havnen og bygningerne paa land med el-strøm og varme. Centralen er under opførelse, og den ventes færdig i løbet af aaret.

Byggeriet udføres i meget moderne stil, og iøvrigt vil der overalt blive anvendt rationelle principper. Bl. a. vil depotafdelingen anvende gaffeltruck-transport.

Tankanlæggene til basen placeres inde i land og forbindes med havnen ved pipelines.

Det er utvivlsomt, at NATO-havnens placering i Korsør paa en markant maade vil medvirke til at tegne byens fremtidige fysiognomi. Ud over selve havneanlægget bygges et moderne boligkvarter ved Kjærvej, hvor personallet faar bolig i atrium-huse. Byens næringsliv maa ogsaa paaregne at kunne høste fordel, naar forsyninger til det faste mandskab og de indkommende skibes besætninger til sin tid skal leveres.

En del af personallet har allerede tiltraadt tjeneste ved Flaadestation Korsør, som den 2/5 1960 højste kommando med kommandør *Paul Würtz* som chef.

Dansk Havneblad.

Klicheen venligst udlaant af »Ingeniør- og Bygningsvæsen«.

☆

I anledning af forlydenderne om ophævelse af de minestrøgne ruter i de danske farvande har *KK Bang* fra SVK til *Børsen* udtalt:

— Det kan med 100 pct. sikkerhed siges, at der *ikke* foreløbig bliver tale om frigivelse. Det har vist sig, at de batterier, der er anbragt i minerne, er langt mere holdbare, end man havde troet. Saltvand er godt til konservering! Der blev under krigen nedkastet ca. 10.000 miner i de danske farvande, og deraf har vi fundet de 6000. Vi véd ikke, hvor de sidste 4000 ligger, og vi véd heller ikke, hvor mange af dem der endnu er virksomme, men vi har i sommer haft et forsøg i gang for at finde ud af det, idet vi har afbrudt den almindelige minestrygning og koncentreret os om at prøve at bringe nogle af disse miner til detonation, som vi véd findes i Østersøen syd for Lolland. Det har ikke givet noget resultat, men dette beviser ikke, at minerne er »døde«. For tiden har vi frømand i arbejde ved Bjørnknude ud for Vejle fjord, hvor en engelsk flyvemaskine med miner blev skudt ned under kamp. Vi har fundet en af hans miner og er nu ved at rekonstruere hans flyveretning i haab om at finde flere. Samtidig er vi ved at lave noget umagnetisk frømandsgrej for ikke at udsætte frømandene for unødigt fare. Derefter er det meningen at hævne en eller helst flere af disse miner og gennemmaale dem.

— Hvor meget skal der til, før Søværnet tør tage ansvaret for at erklære minefaren for overstaaet?

— Det spørgsmaal kan næppe besvares, for batterierne er, som jeg sagde, meget sejlivede. Har De prøvet at tænde en lommelampe med et gammelt batteri? Det kan ofte faa pæren til at lyse op lige et øjeblik, og saa ikke mere. Men det øjeblik er maaske nok til at aktivere detonatoren. Saa sent som i vinter blev et tysk skib minesprængt nede ved Emden. Og vi har fire tusinde miner liggende! Derfor er vi altid paa tærne, naar vi hører, at fiskere eller andre har fundet en mine.

☆

Fregatten HOLGER DANSKE naaede sent 28/9 paa sit sidste togt ind i Odense kanal, hvor den fortøjede ved Fynsværkets kaj. Den 29. fortsattet bugseringen af det gamle, udrangerede krigsskib til firmaet H. J. Hansens ophugningshavn, hvor det ender sine dage for graadige og ubønhørlige skærebændere. Firmaet, der fik HOLGER DANSKE for højeste bud — 372.000 kr. — har nu begyndt ophugningen af det 17 aar gamle skib.

☆

Randers havde i weekenden 20—21/8 besøg af søværnets patruljefartøj WILLEMOES, om mandagen afsejlede skibet igen — denne gang medbringende 35 elever fra statskolens anden og tredje gymnasielklasse. De mandlige gymnasiasters sejlur til Udbyhøj var en form for erhvervsvejledning, idet Søværnet har ønsket at vise de unge, hvilke arbejdsforhold man kan tilbyde dem, der agter at gaa søofficers-vejen.

Gymnasiasterne var med WILLEMOES til Udbyhøj, hvorfra Det maritime Hjemmeværns kutter bragte eleverne tilbage til Randers.

☆

Den 7/7 overtog Søværnets Havariskole de sidste installationer, som skal anvendes i den gradvise opbygning, der gennem de sidste par aar er foregaaet i uddannelsen af havaribesætninger.

Uddannelsen i havaritjeneste om bord i orlogsskibe omfatter brandbekæmpelse, røgdykning, lækstopnings- og afstivningsarbejder, redningsmidler samt forholdsregler imod ABC-krigsførelse (atom-, bakteriologisk og kemisk krigsførelse).

Igennem det sidste aar er der ved Søværnets Havariskole blevet uddannet et antal havaribesætninger til flaadens skibe, samt oprettet kursus for befalingsmænd.

Endvidere er der ifølge overenskomst imellem forsvarsministeriet og handelsministeriet oprettet et kort kursus for den civile skibsfarts officerer i brandbekæmpelse og røgdykning. Disse kurser arrangeres direkte imellem skolen og Danmarks Rederiforening og har vakt stor interesse i skibsfartskredse.

☆

Det maritime Hjemmeværn har udsendt en særdeles velopbygget og smuk agitationspiece »Søen kalder paa Dem« —, der redegør for opgaverne indenfor DMH, og hvorledes gl. orlogsgaster og andre maritimt interesserede her kan gøre en indsats i hjemmeværnsarbejdet. Her taler overskrifterne deres klare sprog: »Et vigtigt led i kæden« — »Der er opgaver nok« — »Vælg et interessant speciale« — »Alle kan være med« — og i dette arbejde kan kvinderne ogsaa være med i KM-korpsets rækker.

Tænk over, om dette ikke var noget for Dem ogsaa —

Fra Hovedbestyrelsen

Fra Marineforeningens æresmedlem, kontreadmiral, Hans kongelige Højhed Arveprins Knud er modtaget en hjertelig tak for det bilkompas, som Marineforeningen forærede arveprinsen til 60-aarsdagen. I sin takkeskrivelse anførte Hans kongelige Højhed, at ideen med kompasset havde glædet og moret ham meget.

Til Marineforeningens ordinære efteraarsmøde har den fungerende næstformand, KD Sv. Greve, fremsat ønske om at fratræde som saadan. Kommandøren, der efter sin afgang fra Søværnet, hvor han senest tjenstgjorde som Hans Majestæts Kongens jagtkaptajn, er nu udnævnt til kammerherre og ansat som slotsforvalter paa Fredensborg, hvortil han allerede er flyttet.

Paa forretningsudvalgets indstilling har hovedbestyrelsen derpaa valgt fuldmægtig O. H. Maegaard, til næstformand i Marineforeningen,

Den 14/11 fylder Vordingborg afd.s formand og medlem af Marineforeningens hovedbestyrelse, købmand Otto Petersen 60 aar. Gennem 20 aar som afd.s formand og 12 aars arbejde i hovedbestyrelsen har vor gode kammerat ydet en stor indsats — altid med et godt humør og altid med det gode kammeratskab og samarbejde i første række. Blandt de sikkert mange lykønskninger fra nær og fjern skal her ogsaa tilføjes et: Hjertelig til lykke fra MF.s hovedbestyrelse.

G. de L.

Marineforeningens hovedkasserer har under sine rejser i Grønland i sommer besøgt afdelingen i Godthaab, hvor han overrakte et indrammet billede af kongeskibet DANNEBROG som en gave fra hovedbestyrelsen. Den kombinerede Marine- og Dannevirkestue var smukt holdt, og der gøres meget ud af arbejdet fra afdelingens side. Beklageligvis har afd.s energiske stifter og første formand, bagermester Eckwald, paa grund af anden tjeneste i Grønlandsdepartementet maatte fratræde, det er en tidligere vpl. ved marinestationen, Trolle, der har overtaget hvervet.

Formanden for Marineforeningens Bornholm afdeling, kommandørkaptajn C. Hassager Christiansen er ganske pludselig afgaaet ved døden. Det er et stort tab for Marineforeningen, mange vil mindes hans straalende ledelse af sendemandsmødet — det store 2-dages stævne for 2 aar siden — paa Bornholm. Under 2. verdenskrig øvede Christiansen en fremragende indsats under sin marinetjeneste paa øen, men siden var han ogsaa mærket for livet af tyskernes pinsler. Overalt var vor afdelingsformand vellydt og saavel i vor forening som i Søværnet, i Dampskibsselskabet af 1866, hvor han var formand for bestyrelsen, i søfartskredse bl.a. sætteskipperens skolen, som han havde ledet i en aarrække, anerkendtes hans interesse for og forstaaelse af dansk søværn og søfarts betydning — en god og trofast kammerat, en god dansk mand er gaet bort.

Æret være hans minde.

I anledning af, at Dansk Styrmandsforenings forretningsfører E. Gents, der samtidig var administrator og formand for bestyrelsen af »Navigatørernes Hus«, hvor ogsaa Marineforeningens hovedkontor har til huse, med udgangen af september fratraadte disse poster, har Marineforeningens formand og hovedkasserer aflagt en afskedsvisit hos forretningsfører Gents, og som tak for mange aars godt og hjælpsomt samarbejde overrakte de som gave 6 af Marineforeningens store smukke glas, som forretningsføreren blev meget glad for.

Marineforeningens Mærkater

Som det blev meddelt paa sendemandsmødet i Silkeborg, blev det *Vordingborg* afd., der i skarp kamp med *Esbjerg* blev vinder af den lille konkurrence, som Marineforeningen havde udskrevet om, hvilken afdeling der i forhold til sit medlemstal solgte det største antal Mærkater. Afdelingen, der har 120 medlemmer, solgte ganske nøje opgjort 10.000 stk. Mærkater, og fik derigennem til sin egen kasse en ekstraindtægt paa 200 kr. I beundring for den indsats, der fra et enkelt medlem af *Esbjerg* afd. blev ydet i salget, har Marineforeningens hovedbestyrelse som trøstpræmie til det paagældende medlem givet en brevpresser med foreningens emblem.

Det blev *Vordingborg* afd.s formand og næstformand, der som præmievindere kom til at opleve »En dag om bord i et af Flaadens skibe«, som Søværnskommandoen velvilligst havde tilstaaet Marineforeningen i forstaaelse af hele Mærkatkampagnens betydning som et agitationmoment af værdi for dansk søværn og søfart.

Den 8/8 bordede disse to gl. orlogsgaster sammen med *Otto Maegaard* fra MF.s hovedbestyrelse ministrygeren AARØSUND paa Holmen. Chefen, kaptajnlojtnant greve *Trampe*, befalingsmændene og de øvrige orlogsgaster om bord viste en straalende gæstfrihed og megen omhu med at forklare og vise alt det nye, alle de tekniske installationer, som et moderne orlogsfartøj er udrustet med. Den herlige tur under øvelserne i Sundet blev en virkelig oplevelse, hvorom der i vinterens løb kan spindes mangen en ende for kammeraterne i *Vordingborg* marinestue, hvor de smukke askebægere med billede af ministrygeren ogsaa vil vække beundring, det var gaver fra skibet, minder om en oplevelsesrig dag.

Dog, selv om den lille konkurrence i forbindelse med Mærkatsalget nu har fundet sin afslutning gennem den friske tur i Sundet med en moderne ministryger, saa maa interessen for Mærkatkampagnen dog ikke ebbe ud. Vi maa stadig bruge de smukke smaa mærker paa breve, paa tændstikæsker, ja, anvende dem paa alle mulige maader for derigennem at skabe agitation og interesse for dansk søværn og søfart.

Det kan allerede nu røbes, at *Carlsbergs Mindelegat for Brygger I. C. Jacobsen* i forstaaelse af ideens betydning som interessevækkende baade for orlogs- og handelsmarinen har givet et tilskud til udgivelse af en samlemappe, saaledes at Mærkatserien derigennem virkelig kan blive til en oplysende og inciterende bog med smaa, men pæne billeder af forskellige skibe i forbindelse med oplysende tekster. I denne forbindelse skal røbes, at hovedbestyrelsen omgaas med forslag om at fremme hele Mærkatkampagnen, der var planlagt til at løbe over 6 aar — det menes, at et eller to aar vil være bedre, da den lange aarrække kan virke forældende paa ideen.

☆

Tilgang af nye medlemmer, juli kv. 1960

Aarhus 7, Birkerød 1, Bogense 3, Bornholm 3, Damhussø 3, Esbjerg 1, Frederiksberg 1, Frederikshavn 1, Glostrup 7, Helsingør 5, Hirtshals 4, Hjørring 1, Holbæk 1, Horsens 1, Hørsholm 1, Køge 4, Middelfart 1, Nakskov 15, Næstved 3, Padborg 2, Randers 5, Ribe 1, Ringkøbing 10, Roskilde 9, Samsø 2, Skanderborg 4, Skive 6, Viborg 2, Vordingborg 3, Ærøskøbing 1 — hertil kommer en jubilæumstilgang i Aarhus paa 11 mand. Ialt 119 medlemmer. Samtidig er udmeldt 102 medl. — altsaa en lille fremgang den rigtige vej —

Ny Marineforeningsafdeling stiftet

Den første i U.S.A.

Lige siden sin deltagelse i MF's jubilæumstævne 1957 under et ophold herhjemme, har *J. Gutenberg Dahlqvist*, der i mange aar har levet i Los Angeles, i stilhed arbejdet for oprettelse af en Marineforening her, som den første MF-afdeling i udlandet. Tanken blev til virkelighed i aar med besøget af det danske kongepar som baggrund, og nu er Marineforeningens afdeling i Los Angeles blevet til virkelighed som vor afdeling nr. 102. Ganske naturligt vil der ved dannelsen af en afdeling i det fremmede være mange specielle hensyn at tage; men alene det, at vor forenings navn og motto, at vort flag ses i det fremmede, maa regnes som et stort fremskridt. I Los Angeles har man en anseelig sammenslutning af tidligere danske soldater, det har dog ikke været muligt at samle disse i enkelte regimentsforeninger, men man samles her i »Den danske Soldaterforening«. Det er derfor blevet ordnet saaledes, at *Marineforeningens Los Angeles' afd.* er en underafdeling af førnævnte soldaterforening, dog saaledes at forstaa, at den inden for sine rækker rummer alle de gamle danske orlogsgaster, der er tilsluttet soldaterforeningen.

Som en anerkendelse af den indsats, der her er gjort for Marineforeningens sag, har Danmarks Marineforening anskaffet og tilsendt den nye afdeling et reglementeret flag.

Det var derfor en stor glæde, saaledes som det er blevet meddelt hjem, at dette nye Marineforeningsflag vajede for den ene endevæg af salen under den store banket, som byen Los Angeles gav for det danske kongepar fornødig. Paa enkelte telefoto-billeder gengivet i den danske presse, kunne vort flag tydeligt ses paa denne ærefulde plads. At vor *Æresformands* skarpe øjne har bemærket vort flag er ganske givet, og Hendes Majestæt Dronningen underholdt sig herom med den danske konsul, der ydede den nye afdeling en stor støtte ved arrangementet.

Marineforeningens hovedbestyrelse byder afdeling nr. 102 velkommen iden for vore rækker, og samtidig tilsiger vi afdelingen og dens energiske formand, *Carl Gerner* samt hans bestyrelse al mulig hjælp og støtte — saadan og saa meget som det nu kan gøres paa den store afstand — ligesom vi takker *Gutenberg Dahlqvist* for hans vedholdende arbejde, der førte til saa smukt et resultat.

Hjertelig til lykke og velkommen til alle de gamle orlogsgaster omkring Los Angeles — vi glæder os til snart at høre nærmere om og fra den nyeste Marineforeningsafdeling.

☆

Det er værd at lægge mærke til, at *Flottans Män* paa sin jubilæumsgeneralforsamling i maj maaned vedtog at forhøje aarskontingentet fra 7 kr. sv. til 10 kr. sv. pr. aar.

☆

Marineforeningens Jubilæumstævne

Aarets jubilæumstævne har altid været en af Marineforeningens store dage, det er en traditionsrig dag, der er fejret i fortløbende række siden 1913, og det er en sammenkomst, der favner store kredse — ikke alene Marineforeningens medlemmer møder op, men ogsaa mange ikke-medlemmer deltager i det kammeratlige samvær, og de vil i de fleste tilfælde senere slutte op om Marineforeningens idé som interesserede medlemmer.

Flaadens Minder og Orlogsmuseets udstilling - med en anmodning om støtte

I aar var dagen fastsat til søndag 28/8 — husk, det er altid søndagen nærmest 29/8, og dagen bliver bekendtgjort hvert aar i medlemsbladet UNDER DANNEBROG febr. nr., ligesom MF's hovedkontor og Forsvarets Velfærdskontor altid vil kunne opgive datoen for stævnet.

Der var fuldt hus, da der blev tørnet til ved Værftsbrogvagen kl. 1030. Marineforeningens Københavns afdelings musikkorps bidrog her, ja, under alle dagens arrangementer, til at sætte et festligt præg paa stævnet. MF's formand, KD *de Lichtenberg* bød velkommen, og fuldmægtig *Maegaard* bragte en hilsen fra dette stævnes sædvanlige leder, landssekretæren (Honnens *de Lichtenberg*), der p. t. var paa hospitalet. Paa chefen for Flaadestation Københavns vegne modtog orlogskaptajn K. N. P. *Johansen* den store parade og bragte Søværnets hilsen og tak for trofasthed mod værnet til de mange fremmødte gamle gaster. Efter en kort og stemningsfuld andagt ved en vpl. teolog i uniform, lagde de to ældste jubilarer, aargang 1895, en krans ved mindstenen for Søværnets faldne i 1940—45, medens de her posterede honnørposter præsenterede gevær.

Saa fulgte den store panoramafotografering og marchen til *Marinekaserne København*, det nye navn for Søværnets kaserne — nu findes der jo marinekaserne i Korsør, Aarhus og Frederikshavn.

Under frokosten her blev der rigtigt løst op for talegaverne, der var præget af gensynsglæde og de mange minder, der ved en saadan lejlighed dukkede op. Og hertil føjede sig saa den korte rundgang med besøg i Nyholms kran og paa kaserneskipet FYEN samt i de mange kringelkroge paa den store kaserne, hvor de kendte steder skulle genopleves.

Ved sædvanlig hjælpsomhed fra »Havnens Motorfærge« blev jubilarerne derpaa sejlet gennem havnen til Højbro, herfra var der en kort spadseretur til Nicolaj kirkebygning. Her blev *Orlogsmuseets udstilling* paa en meget interessant maade levendegjort for de mange gamle gaster af museumslederen, kontorchef *Munthe af Morgenstjerne*, der ogsaa maatte besvare utallige detailspørgsmaal fra den meget interesserede tilhørerskare — husk, Orlogsmuseets udstilling, der omtales andet sted i bladet, er meget seværdig med sit rige indhold af gamle modeller og andre historiske minder fra vort Søværn op gennem tiderne.

Nu fulgte den korte march gennem byen med musikkorpsen i spidsen til den højtidelige kransnedlægning ved mindekorset i Nyhavn. Kommandør *de Lichtenberg* lagde en krans fra Marineforeningen, og viceordförande i Flottans Män Hälsingborg afd., *Karström*, lagde en krans fra vor broderforening.

Saa fulgte sejlturen paa sundet med skafning paa opturen og kaffebord paa vejen hjemover. Under opholdet i Hälsingborg var der lejlighed til et kort besøg i *Flottans Mäns* Marinstuga i den gamle Tullbygning, hvor flere svenske kammerater var mødt op for at hilse paa. Denne afsluttende sejltur har mere og mere vundet forstaaelse og tilslutning, her samles man under hyggelige former med de gamle kammerater, som man om formiddagen mere prøvende blot »saa an« — det var jo saa mange aar siden, vi sidst mødtes, og da var vi unge — men alligevel, kammeratskabet har jo holdt, vi fandt hinanden igen, og glæder os til fremtidig at mødes i Marineforeningens forskellige afdelinger landet over og ved de kommende jubilærstævner hvert 5. aar.

Derfor var det ogsaa med en varmfølt tak de mange jubilarer gav kommandøren, *Maegaard* og dennes mange flinke hjælpere haanden ved SCT. IBBs landgang i Havnegade efter en dejlig jubilardag.

H. Q.

En del af de gamle orlogsgaster — desværre endnu ikke alle — har vandret gennem Orlogsmuseets udstilling i Sct. Nicolaj Kirkebygning og har forhaabentlig glædet sig over de dejlige skibsmodeller, vaaben, billeder og andre genstande, som har kunnet give den besøgende en fornemmelse af kontakt med vor flaaede — dens historie og dens mænd — gennem fire og et halvt sekel.

Som det sikkert vil være kendt inden for Søværnet, tilhører langt den største del af udstillingens genstande den danske stat repræsenteret af Forsvarsministeriet og Søværnskommandoen, der beredvilligt i udstillingens varetægt har deponeret de effekter, som under hensyn til pladsforholdene har kunnet finde ly bag kirkebygningens skærmende mure. Udover de staten tilhørende effekter tilflyder der stadig museet andre historiske genstande, arkivalier af forskellig art, billeder, tegninger og fotografier, som katalogiseres og bevares paa betryggende maade.

Forhaabentlig har denne korte redegørelse for Orlogsmuseets udstillings mere interne virksomhed bibragt læseren en forstaaelse af, at der bogstaveligt talt ikke er den ting eller del, som har tilknytning til Søværnet, der ikke vil være af interesse for museet, simpelthen fordi, det der skete i gaar, allerede er historie i dag. Maaske ikke den »store historie«, men dog historie. Selv de smaa ting har i dette tilfælde betydning, fordi mange detaljer samles til et hele, som kan være af stor kulturhistorisk værdi.

Derfor beder udstillingen enhver, der er eller har været knyttet til Søværnet om at ville yde bistand og hjælp. Uden tvivl vil de aller fleste tænke, at de ganske givet ikke ejer noget, som kan have interesse for et museum — hverken Herluf Trolles væрге eller Niels Iuels kommandostav hænger jo paa de paagældendes vægge. Men langt mindre kan ogsaa gøre det. I hvor mange skabe hænger der ikke udslidte uniformer med distinktioner, som i dag ikke er til at fremskaffe, i hvor mange skuffer ligger der ikke smaa ting og papirer, som sandsynligvis en skønne dag bliver tilintetgjort, og i hvor mange gemmer ligger der ikke fotografier og films i hobetal, som før eller senere gaar samme vej? Fotografier af enkeltpersoner eller gruppebilleder, af skibe, materiel, motorer m.v., og af livet om bord eller i land — ogsaa privat. Orlogsmuseets udstilling vil være meget taknemmelig, dersom man nu eller ved testamentarisk bestemmelse vil sikre disse ting for et kommende orlogsmuseum i hvis varetægt de vil blive bevaret for kommende slægter (husk altid at skrive tekst og forklaring bag paa alle fotografier, gamle som nye).

Ganske det samme gælder naturligvis ogsaa malerier, tegninger, stik og litografier med motiver, der har tilknytning til flaadens personel, skibe, bygninger m.v. Skulle nogen læser i sin besiddelse have billeder eller genstande, som han maatte ønske at overlade til Orlogsmuseets udstilling, beder vi imidlertid om, at disse i videst mulig udstrækning maa blive forsynet med oplysninger — bl. a. navne, aarstal o. l., thi uden saadanne mister de desværre i historisk værdi.

Folk, der i dag beskæftiger sig med marinehistorisk forskning beklager af hjertet, at kun saa faa i generationerne før os gennem samlervirksomhed og gennem nedskrevne beretninger har fastholdt mindet om hverdagens, festens og alvorstundens liv, som det i fortiden levedes under orlogsflaget.

Den marinehistoriske forskning sætter os i direkte kontakt med de mennesker, som i svundne tider tjente om bord i flaadens skibe — det giver perspektiv og det levedegør de traditioner, som i saa høj grad er med til at skabe grundlaget for morgendagens Søværn, for dens mænd og deres geming i forsvarrets tjeneste.

Gennem sin virksomhed ser Orlogsmuseets udstilling det som sin fornemste opgave at fastholde mindet om flaadens fortid — i haab om at flest muligt ville støtte os i denne opgave.

B. v. Munthe af Morgenstjerne.

Fregatten JYLLAND's skæbne endelig afgjort

Endelig blev der saa vedtaget en afgørende løsning af vor gamle historiske fregats videre skæbne, men det holdt ogsaa haardt, og i denne forbindelse maa byen *Ebeltoft* med dens energiske turistforening, marineforeningsafdeling og mange andre interesserede organisationer prises for deres vedholdende kamp for at faa lov til i Ebeltoft havn fremtidigt at bevare et værdigt og stolt marineminde.

Fregatten sorterer nu under Nationalmuseet som et historisk minde paa samme maade som gamle fredede slotte, gaarde og ande musæale sager, og det er tanken at samle alle historiske minder i tilknytning til fregatten i Ebeltoft.

Den 100-aarige fregat blev i stilhed bugseret til sit nye hjemsted i september maaned, vejrguderne var dette dens sidste togt særdeles naadig, og man kom godt over Kattegat. Blandt besætningen var bl. a. ogsaa nogle hjemmevernsgaster fra flotille 33 *Holmen* — hvorfor de jyske DMH'ere, der først af alle havde tilbudt assistance, ikke kom med paa togtet er uvist.

I Ebeltoft havde man forberedt en storslaaet velkomst for fregatten. Den lille by var klædt i festdragt fra morgenstunden, og en modtagelseskomité med borgmester *K. Gerner Larsen* i spidsen sammen med et hornorkester sørgede for, at afslutningen paa fregattens sidste rejse kom til at forme sig meget festlig.

Borgmesteren bød byens nye indvaaner velkommen i en tale, som var rettet til rigsantikvar, professor *Johannes Brøndsted* og de medlemmer af »Fregatten JYLLANDS Venner«, som var til stede ved ankomsten.

Om aftenen festede hele byens befolkning i Ebeltoft-hallen med musik, optræden, dans og varme æbleskiver. Haandværkerne gik straks om bord for at besigtige den gamle fregat og begynde restaureringen, som ventes at kunne gennemføres i løbet af to aar. Til dette arbejde har en kreds af jyske skovejere skænket det nødvendige egetømmer.

Hidtil har fregatten siden sin udrangering ført en omskiftelig og ikke altid lige morsom tilværelse. I de første aar brugtes den som kasemeskib ved *Holmen*, og senest har den været anvendt til provinsbørns ferieophold. Desværre er fregatten i alt andet end god stand, og der skal skaffes mange penge for at faa fregatten sat i stand igen.

Til nu har Ebeltoft brugt et halvt hundrede tusinde kroner paa forberedelserne til at modtage fregatten. Havnen er uddybet til 7 meter, og der er støbt stærke betonbøjer i land og paa havnebunden. Hertil skal fregatten fortøjes med stærke jernlænker. Det ventes, at den gamle fregat vil blive en vægtig forøgelse af Ebeltofts mange turistattraktioner.

»Det kgl. danske Fyr- og Vagervæsen« fejrede 8/6 sit 400 aars jubilæum ved en reception i Søofficers-Forenin-gens lokaler og ved udsendelse af et interessant jubilæumskrift. Dette vil senere blive mere kendt, idet det vil indgaa som en del af Kronborgmuseets aarbog 1960.

Frederikshavn Skibsværft indledte tirsdag den 9/8 prøve-sejlad med den hidtil største sandpumper, der er bygget i Skandinavien, og som nu er færdig fra værftet. Oprindeligt skulle skibet være leveret i foråret, men bygningen blev forsinket paa grund af forskellige konstruktionsændringer.

Sandpumperen, der faar navnet TAURUS, leveres til Vandbygningsvæsenet, og den har et saa kompliceret udstyr, at den maa gennemføre flere prøveture.

Skibet er paa 1800 bruttotons og kan laste 2400 tons sand. Den nye sandpumper, der har kostet 14 mill. kr., skal indsættes ved Graadyb Barre uden for Esbjerg, hvor der foregaar konstant tilsanding.

I Redningsvæsenets beretning for aaret 1. april 1959 til 31. marts 1960 oplyses, at der i dag er 55 redningsstationer og 3 bi-stationer. Heraf er de 40 baad- og raketstationer, hvoraf 28 er i Jylland med tilhørende øer og 2 paa Bornholm, 9 er baadstationer og 16 raketstationer. Redningsvæsenet disponerer over 24 motorredningsbaade og 19 ro-redningsbaade, og der er afsluttet kontrakt med ejere af 128 par heste til transport af redningsbaade og materiel. Ved en del stationer anvendes dog lejede traktorer.

Der er reddet 15 menneskeliv ved motorredningsbaad i det omhandlede aar: 2 fra Grenaa, 6 fra Gedser, 2 fra Hvide Sande, 2 fra Rønne og 3 fra Esbjerg.

Siden *Det Danske Redningsvæsen* blev oprettet i 1852 er der blevet reddet 12.674 mennesker paa forskellig maade. Redningsbaadene er gaaet ud 1.300 gange og har reddet 8.256 mennesker, raketapparat er anvendt 581 gange, hvorved 4.255 mennesker er blevet reddet, og 163 mennesker er blevet reddet ved hjælp af redningsbaad og raketapparat i forening.

Indenlandsk Sømandsmission, paa hvis hjem der ofte kommer søfolk af forskellige nationaliteter og confessions har afhjulpet et længe næret savn ved at udsende en bog med 40 sange og salmer, som hollændere, englændere, tyskere og danskere kan synge sammen paa hver sit sprog.

Det er den energiske sømandspræst, primus motor i missionen, *Eilschou Holm*, der staar bag udsendelsen og som tidligere udgav *Nordisk Sangbog*.

I Marineforeningens rækker

mødes

alle unge og gamle orlogsgaster —

*baade fra kystflaaden, kystbefæstningen og
alle de andre maritime tjenestesteder.*

Henvendelse: den lokale Marineforeningsafdeling
(der er 100 ialt) eller Hovedkontoret, Havnegade 55,
København K., tlf. PA 2886.

SAGRES er en god gammel 3-mastet bark fra forrige aarhundrede. Den tjener som den portugisiske marine-skoles øvelsesskib. Den er bygget i Tyskland i 1896 som 3-mastet fuldskib under navnet RICKMER RICKMERS og er rimeligvis den sidste i fart værende »Cap Horner«. Derfor blev den ogsaa forrige aar tildelt en æresmedalje af det i Saint Malo stiftede »l'Amicale Internationale des Capitaines au Long Cours Cap Horniers« — det internationale broderskab for skibsførere fra de lange Cap Horn rejser.

Erhvervet til Portugal i 1924 blev barken ombygget indenbords med henblik paa dens nye anvendelse ligesom der blev installeret 2 stk. 350 hk hjælpemotorer til brug ved havnemanøvrer m. m. og et godt radioanlæg; senere har et moderne radaranlæg gjort den til et særdeles vel udhalet fartøj.

125 elever ad gangen har i de forløbne aar i tre-fem maaneder faaet indgaaende kendskab til sejlskibsmanøvre inden de bliver afmønstret og fordelt paa den portugisiske orlogsflaades forskellige skibe.

Desværre er det smukke sejl fartøj nu kondemneret. Paa grund af alder — 64 aar — skal det snart slettes af Flaadelisten. Dens sidste sejlads var fastsat til august 1960, da den skulle sejle til Sagres for at deltage i en international flaaderevy til minde om 500 aarsdagen for Henrik Søfarerens død — han ligger begravet i den smukke katedral i Batalha. I denne flaaderevy var det danske søværn repræsenteret ved depotskibet ÆGIR.

Forenings- Meddelelser

Roskilde afd. deltog 20/7 i De samvirkende Soldaterforeninger i Roskildes keglespil-turnering i Lindenberg kro, hvor der kæmpedes om en flot vandrepokal.

Hjørring afd.s musikkorps medvirkede meget succesfuldt ved sommerfesten i Lønstrup 25/7.

Skjern-Tarm afd. skænkede et Marineforenings-bordflag til Forsvarsbrødrenes jubilæumsfest i Skjern — flaget har faaet sin plads i Marinestuen i Skjern, som ogsaa benyttes af Forsvarsbrødrene.

Roskilde afd. afholdt 7/8 for 25. gang sin fregatskydning. Det er denne afdeling, der i sin tid tog ideen op, som nu med stor succes har bredt sig over hele Marineforeningen — den dyrkes nu endog i Kvindelige Marineres Idrætsklub. Det blev en flot jubilæumsskydning, ligesom der ogsaa var arrangeret kegleturnering og skiveskydning. Ganske særlig bemærkedes den meget smukke indbydelse, der var sat op med et af MF.s smukke Mærkater som samlende midtpunkt.

Københavns afd. indledede sæsonen med en kammeratlig aften 8/8, hvor KK K. Hertz berettede om sine ture til Færøerne og Grønland under splitflaget. En god aften, men tilslutningen burde have været bedre.

Vordingborg afd. havde 9/8 arrangeret et vellykket og fornøjeligt besøg i sommerteatret i Nykøbing F., efter forestillingen var der en svingom, og afd. var vært ved kaffe med kager; der var meget stor tilslutning til denne udflugt.

Søllerød afd. fejrede 15/8 sin 15 aars fødselsdagsfest ved et smukt og vellykket festarrangement paa »Rudegaard«. Afd.s smukke og velredigerede afd.s-organ »Marine-Nyt« kom med et festnummer, der ikke alene rummede afd.s

historie og sine sædvanlige meddelelser, men der var ogsaa fundet plads til alle Mærkaterne i MF.s første Mærkat-udsendelse, smukt sat op med eet paa hver side og med den forklarende tekst nedenunder. Da festnummeret tillige udsendtes til en række gl. orlogsgæster, der ikke var medlemmer af afd., virkede det tillige som et smukt og til talende agitationshæfte.

Aalborg afd. afholdt 28/8 sin aarlige fregatskydning, som altid et stort og festligt arrangement, hvor der ogsaa var tilrettelagt præmie- og skiveskydning med mange smukke præmier.

Aarhus afd.s 50 aars jubilæum blev holdt i den helt store stil. Paa selve dagen blev der lagt krans paa afdøde formænd og æresmedlemmers grave. Den 3/9 samledes bestyrelsen ved søfartsmonumentet, hvor formanden nedlagde et mindeanker med baand. Derpaa var der reception i Marinekahytten, hvor der mødte repræsentanter for Aarhus by og havn samt mange medlemmer og venner. Marineforeningens formand, KD de Lichtenberg, overrakte en smuk maritim sortkridtstegning, chefen for BMK, KD Arendrup, en smuk plaquette, byrådsmedlem Svane Hansen og vicehavnedirektør Damkier mødte med en kærkommen check. Et medlem, overingeniør O. Ruager fra fa. Bruun og Sørensen, mødte med en liste over 11 af firmaets medarbejdere, der ønskede optagelse i afdelingen. Blandt de fremmødte saas turistchefen, garnisonskommandanten, cheferne for opmaalingskibet FREJA og dykker-skoleskibet LOUGEN, begge ledsaget af vpl. af skibets

Marineforeningens formand, KD de Lichtenberg, overrækker hovedbestyrelsens gave til Aarhus afdelingens formand, Villy Kyst, i anledning af 50 aars jubilæet.

besætning, og som afd.s gæster, sekretær Lennart Andersson med frue fra Flottans Män i Göteborg.

Aftenfesten fandt sted paa hotel Royal, hvor en skansevagt fra Marinekasernen afgav honnør ved gæsternes modtagelse og under flaghejsningen. Formanden for Marineforeningen foretog udnævnelsen af 2 æresmedlemmer af afd.: kontorchef C. J. Christensen og lodsformand O. G. Andersen, og takkede dem for den gode aand, hvormed de

altid har virket for Marineforeningens sag i Aarhus. KD *de Lichtenberg* overrakte endvidere 25-aars tegnet til afd.s formanden, glarmester *Villy Kyst*. Af den lange række af officielle taler kan nævnes: Formandens rids over afd.s historie og tak for gaver, blomster og hilsner — og for medlemmernes tilslutning til de forskellige arrangementer samt by, havn og de maritime myndigheder for godt samarbejde. Kasserer *Knud J. Birthin* talte for flaget, KD *Arendrup* bragte Søværnets og BMK.s hilsen og sluttede med en hilsen fra afd.s æresformand, kontreadmiral, Hs. kgl. Højhed Arveprins *Knud*, som havde maattet sende afbud p. g. af sygdom.

Byraadsmedlem *Svane Hansen* bragte hilsen fra by og havn, takkede for det gode samarbejde, og sekretæren for *Flottans Män* gratulerede ved at overrække Göteborgs vaabenskjold. Hovedbestyrelsesmedlem *Arne Sørensen*, Aalborg, overrakte en vase med Aalborgmotiver, og fra Randers hilste overmaskinmester *Fich* med en check, og *Charles Christensen*, fra Kgs. Lyngby overrakte et billede af fregatten JYLLAND, og inden formandens takketale hilste *Frank Sørensen* fra afd.s skyttelav. Ogsaa damerne havde faaet en hyldest i tale og sang, og aftenen formede sig som en virkelig festaften til glæde og fornøjelse for de mange deltagere.

Glostrup-Taastrup indledte sin vintersæson med et medlemsmøde, hvor der forevistes en smuk og interssant farvefilm om de danske Kattegatsøer — en aften med skum for boy.

Skive afd. afholdt 3/9 pokal- og serieskydning paa skydebanen i Braarup.

Aarhus afd.s skyttelav havde i forbindelse med afdelingens 50-aars jubilæum arrangeret aarets landsskyttestævne den 4/9 med deltagelse fra skyttelavene i *Kerteminde*, *Randers*, *København*, *Kongens Lyngby*, *Odense*, *Kalundborg* og *Glostrup-Taastrup*. *Aarhus* blev vinder med 454 points foran *Kerteminde* med 445 p. Landsskytte blev i aar *Nicolaisen* fra *Randers* (95 p.). Efter skydningen var der skyttefrokost i den gl. By, hvor Marineforeningens formand foretog præmieuddelingen, idet han priste det gode kammeratskab, som trivedes indenfor skyttelavene. Næste aars mødested fastsattes til *Glostrup*.

Frederiksværk afd. har haft besøg af *Roskilde* afd.; der indledtes med en forevisning af Søværnets store moderne eksercerskole i Auderød, hvor den medbragte mad blev fortæret i fritidshjemmets hyggelige lokale. Det kammeratlige samvær, hvori ogsaa deltog medlemmer fra andre afd., samt hovedbestyrelsesmedlem *Anton Nielsen* fra *Holbæk*, afsluttedes i Marinestuen i *Frederiksværk*.

Det store skibsanke, som afd. for nogle aar siden fik foræret af nogle stenfiskere, er nu restaureret og opstillet foran toldhuset paa *Frederiksværk* havn som et minde fra de gamle sejleres tid.

Damhusso afd. fejrede 10/9 sin 15 aars stiftelsesfest ved en sammenkomst i Islev selskabslokaler, hvor ogsaa Marineforeningens formand saas blandt gæsterne.

— og julegaven til den gamle orlogsgast maa ogsaa i aar være:

MARINEFORENINGSGLAS

Bestil dem i tide paa hovedkontoret — der ogsaa forhandler kommandørkaptajn **R. Steen Steensens** fortræffelige bog:

SØKRIGSVAABEN

Afd.s-formanden *O. Holst* bød velkommen, og festtalen holdtes af et mangeaarigt medlem, *Harpelund*, som gav et rids af afd.s udvikling gennem de 15 aar. KD *de Lichtenberg* ønskede fremgang og udbragte et leve for afd. *Hasselflug* talte for damerne, og der blev under middagen afsunget 4 sange (forfattet til lejligheden). *P. M. Pedersen* og *T. Henriksen* fremførte en lille sketch, hvor adskillige af afd.s medlemmer fik sig et lille hip. Efter middag, kaffe og Olympiade-finalefodboldkamp i fjernsyn var der dans paa dækket og underholdning.

Kolding havde 17—18/9 besøg af Søværnets nybyggede øvelsesfartøj for kadetter, der som sine forgængere har faaet navnet SVANEN. Chefen, KL *Jans* indbød repræsentanter for Marineforeningens og Sejlklubbenes bestyrelser til at prøve fartøjet, der har meget smukke linier og gode sejlegenskaber, paa en tur Fænø rundt.

Kongens Lyngby afd. var 17/9 af A/S *Dansk Liniefart* indbudt til en sejltur til Landskrona, under sejladsen var der dans, musik og forskellig underholdning.

Odense afd. afholdt 17/9 en sensommerfest i restaurant ZOO, efter skafningen var der dans paa dækket.

Randers afd. indledte 1/10 vintersæsonen med sit traditionelle torskegilde, ved denne lejlighed overrakte afdelingsformanden 40-aars hæderstegnet til skibshandler *Peter Lauritsen*. Et lotterispil om 10 gevinster gav et overskud til Minbøssen paa kr. 76,80.

Roskilde afd. indledte vinterens mødeaftner med en fællesspisning den 1/10, ved hvilken lejlighed præmierne til vinderne af sommerens kegleturning blev uddelt.

Gentofte afd. afholdt 5/10 sin aarlige pakkefest, hvor afd. som sædvanligt var vært ved den forudgaaende skafning. Af pakkeauktionens overskud gaar de første 200 kr. som sædvanligt til iklædning af en GEORG STAGE-dreng.

Varde afd. afholdt 6/10 et flæskespil med god tilslutning. Ved det paafølgende kaffebord i Marinestuen viste *Gerald Laugaard* farvelysbilleder og fortalte om vestjyske fiskertyper.

Nykøbing S. og *Odsherred* afd. maatte aflyse den aarlige fugleskydning i aar. Den 8/10 var man i stedet paa en pilketur langs Sjællands rev med en marinekutter stillet til raadighed af Artilleriskydeskolen paa Griben. Fangsterne var faa og smaa, men turen var fin med frisk vind, svære rulninger og lurende søsyge, saaledes at mange af de 24 deltagere fik opfrisnet minderne fra tiden som orlogsgast. Turen sluttede paa Artilleriskolen, hvor den medbragte madkurv blev tomt.

Odense afd. afholdt sit aarlige torskegilde paa »Trafikken« 11/10. Som saa mange andre afd. har *Odense* ogsaa i sine meddelelser til medlemmerne agiteret stærkt for Mærkatsalget og opfordret interesserede medlemmer til at rekvirere flere mærkater fra bestyrelsen.

Københavns afd. fejrede 15/10 sin fødselsdagsfest ved en sammenkomst i K.A.S.' klubhus, hvor afdelingens musikkorps medvirkede, og for første gang vistes en farvefilm fra Kongeparrets og Tronfølgerens sommerrejse til Grønland. Ved denne lejlighed uddelte afdelingsformanden, boghandler *Reumert*, *Admiral Carstensens Mindebøger* til hjemsendt vpl. *Bjarne Søgaard Jensen*. Afd. havde gennemført en glimrende og praktisk idé — man havde vederlagsfrit indsat 2 hyrevogne (»rugbrød«) til befording af medlemmerne fra Svanemølle station til klubhuset.

Glostrup-Taastrup afd. fejrede 15/10 sin 15-aars fødselsdag ved en smuk fest i Kirkebjergsalen i Brøndbyvester, hvor hovedbestyrelsesmedlem *O. Møgaard* bragte en hilsen fra Marineforeningens formand.

Marineforeningens Skyttelav København afholdt 18/10 sin årlige fødselsdagsfest ved en middag om bord i en Scarlett-færge under sejltur paa Sundet og med underholdning af visesangeren *Poul Karso*.

Damhusso afd. afholdt 27/10 sit årlige store andespil.

Kongens Lyngby afd. afholdt 20/10 sammenkomst med foredrag af en officer fra Flyvevaabnet om »Jetpilottens hverdag«.

Kolding afd. afholdt 29/10 pilketur i Lillebælt — der sluttede med torskegilde paa Grand hotel samme aften, hvor ogsaa kammerater fra andre afd. var velkomne.

Kolding afd. har med meget kort varsel maatte nedlægge sin Marinestue, den skulle bruges til andet formaal. Med en vis vemod forlades den gamle stue, hvor afd. har haft til huse siden 1932. Afd. har imidlertid fra Grand Hotel faaet tilbud om husly, og forventelig til foraaet 1961 haaber man at kunne aabne den nye Marinestue, som kommer til at ligge ved Banegaardspladsen og med tunnelforbindelse til havnen. Den nye stue bliver imidlertid noget større, hvorfor man er stærkt interesseret i alle arter af maritime genstande til stuens udsmykning. Endelig haves en model af en fuldrigger, hvis takkelage dog efterhaanden er noget havareret. Saafremt der findes en gl. søulk, der har lyst og mod paa at reparere skuden, anslaaet ca. 100 arbejdstimer, saa er afd. dog kun i stand til herfor at tilbyde en sum af kr. 2—300,00. Svar til MF, Kolding afd.

Frederiksberg afd. afholdt sit årlige torskegilde hos »Oskar Davidsen« — inden skafningen lod afd. udskænke et stort glas spirituosa pr. mand.

Frederiksberg afd.s medlemmer vil som sædvanlig ogsaa i aar paa Mortensaften have lejlighed til at deltage i »Oskar Davidsen«s festanretning til favorpris.

Lolland-Falster.

Siden sidste nr. af bladet har følgende begivenheder præget distrikt III:

Den 3/7 holdt *Stubbekøbing* afd. sin årlige fregatskydning med god tilslutning og stemning. *Nakskov* var repræsenteret og tog sin andel af skydepræmierne. *Friis*, *Stubbekøbing*, blev fregatkaptajn.

Den 13/8 havde afdelingerne et fællesarrangement i *Nykøbing F*. Aftenen fik et glimrende forløb, og det var glædeligt at konstatere, at samtlige afdelinger inden for kredsen var repræsenteret. Deltagerantallet kunne have været større, men som start paa en ny »æra« maa det betegnes som godt.

Den 21/8 havde *Nakskov* sin fregatskydning med tilslutning fra *Stubbekøbing*, ogsaa denne dag var præget af det gode kammeratlige forhold. Men hvorfor kan kun *Nakskov* og *Stubbekøbing* gensidig besøge hinanden ved disse skydninger? Resultatet af dagen blev, at *E. Floor*, *Stubbekøbing*, er *Nakskovs* fregatkaptajn for det kommende aar. Præmierne blev ligeligt fordelt mellem *Nakskov*, *Saxkjøbing*, *Nykøbing* og *Stubbekøbing*.

Københavns afd. afholdt 2/11 andespil, og man var nu atter flyttet tilbage til »Karnappen«, hvor de fremtidige fester søges lagt. Til medlemmerne er udsendt et spørgeskort til kontrol af afd.s arkiv, og man beder om, at dette maa blive returneret snarest i udfyldt stand.

Gentofte afd. afholdt 2/11 sit 4. foredrag i serien om vore rederier, hvor bjergningsinspektør S. Fage-Pedersen fortalte om Svitzers historie og træk fra Suez-krisen.

Søllerød afd.s initiativrige udflugtsarrangør *Rex* har to straalende ideer paa programmet til 6/11: besøg paa MIDDELGRUNDSFORT og besøg paa *Danmarks Hydro- og aerodynamiske Laboratorium*.

Marineforeningens ceremoniel III

FLAGET (fortsat)

2. Ved sammenkomster i det frie.

Flagets anvendelse ved sammenkomster i det frie er den sædvanlige for foreningsflag og bannere gældende.

Hejsning og nedhaling af Marineforeningens flag maa iflg. ministeriets bestemmelse ikke finde sted i det frie. Opplantning af flaget ved udflugter til søs bør ikke finde sted.

(Det bemærkes, at ministeriet af hensyn til de internationale søvejsregler overhovedet ikke tillader, at Marineforeningens flag føres paa skib eller fartøj).

3. Ved begravelser i kirke eller kapel.

Naar ønske derom er fremsat af afdødes familie eller beslutning truffen af bestyrelsen, honorerer Marineforeningens flag ved begravelsen.

Flaget tilrigges i kirkens eller kapellets forstue eller vaabenhus og forsynes med flor fastbundet ved flagknappen og af en længde svarende til flagets højde ved standarderligt.

Om afdelingens bestyrelse eller medlemmer ønsker det, samles disse om flaget og begiver sig med dette i spidsen til deres pladser i kirke eller kapel.

Er det et afdelingsmedlem, der jordfastes, tager flagbæreren opstilling ved kistens hovedende bag præsten bagud til venstre for denne.

Afdelingerne kan yderligere have et flag til at lægge paa medlemmernes kiste ved begravelse. I saadant tilfælde maa der ikke sømmes blomsterdekorationer gennem dette. Naar kisten er sænket i graven, og følget har forladt denne, bjærges flaget.

Under begravelsesceremoniellen i kirke eller kapel støttes flaget paa gulvet foran flagbærerens højre fod og holdes med højre haand skraat fremad i omtrent lodret stilling.

Naar kisten udbæres, følger flagbæreren umiddelbart efter denne til graven, ved hvilken han tager passende opstilling.

Naar jordpaakastelsen har fundet sted, gaar flagbæreren op til graven og sænker flaget langsomt 3 gange hen over graven fra venstre til højre. Ceremoniellen er dermed forbi.

Flaget afrigges i kirkens eller kapellets vaabenhus eller forstue og ikke i overværelse af følget eller ved graven.

4. Ved militære begravelser.

Sker begravelsen med militær honnør, følger flagbæreren umiddelbart efter den militære eskorte fra kirke eller kapel og til graven.

Afgives salut ved graven, bortfalder den ovenfor nævnte hilsen med flagets sænkning 3 gange.

Kipning af flaget ved graven maa — iflg. ministeriets givne reglement — ikke finde sted.

5. Flagbærerne.

Det henstilles til afdelingens flagbærere at benytte sejlsportskasket med foreningens hueemblem — om sommeren benyttes hvidt hueovertræk — i forbindelse med blaåt eller mørkt tøj, hvide handsker og sort fodtøj, naar de ved udendørs sammenkomster, begravelser m. m. er i funktion som saadanne.

Marineforeningens Kalender

Roskilde afd. afholder andespil 2/11. Indbydelsen var smukt udstyret med et ekspl. af Marineforeningens Mærkater, det er en god idé, der bruges af flere afdelinger og er værd at efterfølge af andre.

Glostrup-Taastrup afd. afholder medlemsaften 3/11 i »Kahytten«

7/11 Odense afd. andespil paa Park hotel.

Kolding afd. afholder 9/11 andespil sammen med Kolding Sømandsforening. Kammerater fra andre afd. er velkomne.

Randers afd. afholder 12/11 »Damernes Pakkefest«.

Holbæk afd. fejrer 16/11 sit 40 aars jubilæum ved en stor fest paa Hotel Strandparken.

Aarhus afd. afholder 17/11 sin aarlige sammenkomst paa Marinekasernen kl. 1830.

Nykøbing F. afd. torskegilde 17/11.

Frederiksberg afd. afholder andespil 29/11 — nærmere meddelelse vil tilgaa medlemmerne.

Glostrup-Taastrup afd. afholder julefest med damer 3/12 i »Kahytten«

Roskilde afd. afholder mødeaften 7/12.

13/12 Odense afd. julespisning paa »Trafikken«.

Marineforeningens Skyttelav København afholder jule-skydning 13/12.

Saxkøbing afd. andespil 15/12.

Randers afd. afholder juletræs-fest 27/12.

Roskilde afd. afholder juletræs-fest 29. dec. (nærmere vil tilgaa medlemmerne).

Roskilde afd. afholder mødeaften 4/1 1960.

Glostrup-Taastrup afd. afholder torskespisning (overdaadigt) 5/1 1960.

Kongens Lyngby afd. afholder torskespisning 7/1.

Marineforeningens Skyttelav København afholder korrespondanceskydning 24/1.

Roskilde afd. afholder generalforsamling 1/2.

Kongens Lyngby afd. generalforsamling 2/2.

Marineforeningens Skyttelav København afholder pokal-skydning 7/2.

Kongens Lyngby afd. afholder fastelavnsfest 18/2.

Marineforeningens Skyttelav København afholder generalforsamling 21/2.

Gentofte afd. har fastlagt sine mødeaftner saaledes: 1/12 (det store andespil) og i 1961 4/1, 8/2, 8/3.

Glostrup-Taastrup skyttelav afholder skydning hver mandag kl. 1930—2130 paa Jernbanehotellet i Glostrup.

Randers afd.s medlemmer mødes hver lørdag eftmd. i HULEN hos Bruno, hvor der er lejlighed til kortspil o.l.

Københavns afd.s spilleaftner afholdes hver onsdag kl. 1930 i Marinestuen i restaurant »Kongens Have«.

Søllerød afd.s skyttelav har tilrettelagt sine skydninger saaledes: 11/11 - 25/11 og 9/12.

Odense afd. afholder spilleaftner den 4. tirsdag i hver maaned paa »Trafikken« kl. 1930.

Roskilde afd.s kegleklub spiller hver mandag aften paa »Roarslund«.

Kongens Lyngby Medlemsmøde 14/12.

Marineforeningen gratulerer

- 4/7 Raadmand, overværkmester *H. A. Petersen*, formand for Frederiksberg afd. 70 aar.
- 7/8 *Ingemann Sørensen*, Struer, 50 aar.
- 28/8 Redaktør af tidsskriftet »Gamle GEORG STAGE drenge« *M. Bytinsky*, København, 60 aar.
- 1/9 Mæglerfuldmægtig *Henri Hansen*, Gentofte, 40 aars jubilæum i C. K. Hansen.
- 13/9 Bødker *Henry Schmidt*, Randers, 70 aar.
- 25/9 Fabrikant *Sophus Nellemann*, Aarhus, 80 aar.
- 16/10 *Georg Sahl*, Tølløse (Kongens Lyngby afd.) 50 aar.
- 22/10 Marineforeningens gode ven og dygtige kunstner, lods *Fr. Landt*, guldbryllup.
- 29/10 Toldinspektør *E. J. Kofoed-Hansen*, Gentofte, 75 aar.
- 1/11 Chauffør *Jens Madsen*, Glostrup, 60 aar.
- 1/11 Rigger *Hans Chr. Jensen*, Aarhus, 65 aar.
- 3/11 Chefen for Søværnsstaben, kontreadmiral *S. Pontoppidan*, 60 aar,
- 5/11 Maskinmester *Th. Schmidt*, tidl. bestyrelsesmedlem i Randers afd. 25 aars jubilæum ved Randers kommunale værker.
- 15/11 *K. Th. Jensen*, Struer, 60 aar.
- 18/11 Randers afd.s æresmedlem og mangeaarige flotte flagbærer *Chr. Gersel*, 80 aar.
- 23/11 Lodsformand *Jens Mogensen*, Nakskov, 70 aar.
- 27/11 Fyrbøder *C. H. Pedersen*, tidligere ansat paa Randers havns bugserbaad, 75 aar.
- 17/12 Styrmand *Erik Olsen*, Aarhus, 50 aar.
- 11/1 Danmarks ældste marineforeningsmedlem, journalist *A. Nielsen*, Taastrup, æresmedlem af Glostrup-Taastrup afd. 93 aar.

Randers afd.s medstifter, mangeaarige flagbærer og æresmedlem *Chr. Gersel* er afgaaet ved døden næsten 80 aar gammel. Afdøde var ligeledes initiativtager til oprettelsen af afd.s skyttelav, som han i nogle aar var formand for.

Københavns afd.s formand fra 1949—60 og æresmedlem siden sin afgang som formand *H. H. Poggensee* døde 8/9.

Fra han aftjente sin værnepligt, omfattede han orlogsflaaden med en særlig interesse, og det var senere naturligt for ham at være medlem af Marineforeningen.

Poggensee har haft en omskiftelig tilværelse, der ikke har undladt at præge ham. Han kunne undertiden have sin egen form i optræden og væremaade, der kunne skabe ham nogen vanskelighed i personlig omgang, evne til at skabe forstaaelse og faa kontakt paa bred basis. Men de, der havde nært samvirke med ham, ved, at han af den

**HEMPEL'S
SKIBSFARVER
er søstærke**

**FABRIK OG LAGRE
VERDEN OVER**

bdste vilje og ud fra en vis idealistisk indstilling stræbte efter at gavne og at gøre en virkelig indsats for Marineforeningens sag.

En af hans fortjenester var arbejdet for at genoplive musikkorpset, og det var ham en hjertesag at fastholde ceremoniellets traditioner, og i sin tilrettelæggelse af afdelingens møder stræbte han efter at give dem et lødigt indhold.

O. R.

Lemvig afd.s æresmedlem, *N. C. Skaftsgaard* er afgaaet ved døden 9/10.

Den 29/5 afholdtes i Vor Frue kirke i Svendborg en mindegudstjeneste for de ved m/s HANNE S.s totalforlis i de grønlandske farvande omkomne 15 besætningsmedlemmer og 3 passagerer. Paa Svendborg kirkegaard vil der blive rejst et mindesmærke for alle de omkomne ved HANNE S.s forlis.

Køge afd.s medlem, installatør *Poul Ellyt* er afgaaet ved døden.

Fredericia afd.s bestyrelsesmedlem, glarmester *R. Leonhard* er afgaaet ved døden 1/10, en god og interesseret kammerat, der altid deltog i sendemandsmøderne og afdelingens interne liv, vil blive savnet i kammeraternes kreds.

Odder afdelingen har mistet et af sine trofaste medlemmer ved *V. Vendelbos* død.

Esbjerg afd.s mangeaarige medlem, viktualiehandler *Georg Hansen* afgik 26/7 ved døden. Han var et interesseret medlem og gjorde en stor indsats for afdelingens skyttelav. *Georg Hansen* blev begravet 31/7 i dybeste stilhed, hvorfor afdelingen var afskaaret fra at vise sin gode kammerat den sidste ære.

Hirtshals afd.s æresmedlem, fisker *Andreas Hejlesen*, der var kendt og afholdt inden for fiskerikredse, og som havde taget aktiv del i Hirtshals havns udvikling, blev begravet 31/7. Fiskeriforeningens og Marineforeningens flag stod æresvagt ved baaren.

Frederiksværk afd.s medlem, maskinmester *Lange*, afgik ved døden i august og blev bisat i København.

ÆRET VÆRE DERES MINDE

Bog anmeldelser

Kai Hammerich. Af mit Livs Drama. J. Frimodts forlag. 324 sider.

Kommandør *Hammerichs* erindringsbog er yderst læseværdig. Med sine meget forskelligartede oplevelser fra livet i orlogsmarinen, herunder genforeningens festlige dage og faa aar efter den tragiske GEJSER-ulykke 1923; over de rige arbejdsaar i Kirkens Korshær og senest til et alsidigt

humanitært virke i Røde Kors' tjeneste m. m. favner den meget.

Som en rød traad gennem alle oplevelserne gaar forfatterens gudsforhold, hans stærke tro, som støtter ham gennem alle sorger og skuffelser.

For gamle orlogsgaster vil beretningerne fra sejladsen under første verdenskrig og om de forskellige senere udkommandoer, tiden som fyrinspektør og sluttelig opgaven som øverste leder af JUTLANDIA-ekspeditionen være det, der fanger mest — men ogsaa de rent menneskelige problemer gennem kommandørens afvekslende liv er værd at fordybe sig i.

H. J. Tjørnholt. Motorbaaden — anskaffelse, pasning, vedligeholdelse. Høst. 247 sider.

Undertitlen fortæller klart, hvad denne udmærkede, rigt illustrerede haandbog rummer. Talrige oplysninger og raad samt teknisk vejledning givet af en virkelig fagmand. Det er en haandbog, som fremtidig bør høre til enhver motorbaads udrustning.

Frits Hammer Kjolsen. Orlogsliv og Lune. Høst. 153 s.

En morsom og letlæst bog, en blanding af anekdoter, ældre og yngre, danske og udenlandske — det er julegaven til den gamle orlogsgast.

VIKINGENS julehæfte, Jul paa Havet.

I god tid minder dette smukke og lodige julehæfte om, at der er tid til at tænke paa den tilstundende højtid. Alle ved jo, at intet glæder de søfarende mere end som en særlig tillægsgevinst i den righoldige julepakke hjemmefra at finde VIKINGENS gennemillustrerede julehæfte. Smukke farvegegnelser og andre illustrationer til de mange interessante tekstbidrag vil glæde netop alle med maritime interesser.

Handels- og søfartsmuseet paa Kronborg. Aarboeg 1960.

Aarets hovedbidrag i aarbogen er Fyr- og Vagervæsenets historie gennem 400 aar — udkom som særtryk til jubilæet i juli maaned — en smuk og lodig artikelserie af forskellige fagfolk. Som altid rummer den smukke aarboeg ogsaa forskellige andre bidrag: »Skibets krav til skoven«, H/S HJEJLENS historie, »Ejderkanalen« og om Sønderborg som søfartsby.

Blandt andre bidrag i anledning af Fyrvæsenets jubilæum, har nærværende blads redaktør i »Søens Verden«, nr. 11, august 1960 skrevet om *Ejderfyrskipet*, udlagt 1815, og fastslaaet dette som det første fyrskip under dansk flag, og i *Tidsskrift for Søvæsen*, aug. 1960 en historisk redegørelse om Fyr- og Vagervæsenets inspektionsskibe og deres mangesidige tjeneste.

AALBORG

Aalborg Sømandshjem

Hyggelige restaurationslokaler og god mad

Teglgaardshaven . Tlf. 1986

Nymonterede værelser med rindende vand

AARHUS

Aarhus „Årtol“ Renseri

Telf. 3 00 30

VILLY KYST GLARMESTER

TELEFON 6 96 96

Tordenskjoldsgade 3 — Aarhus

Aargang 8968/1928

AARHUS MASKINFABRIK

Telf. 3 67 44

Kraner — gravemaskiner og transportanlæg

A/S AARHUS FLYDEDOK

og MASKINKOMPAGNI

Tlf. 3 40 00

Han regnede med at alle gamle orlogsgaster ogsaa brugte Marineforeningens Mærkater til deres julepost.

BORNHOLM**Skibsproviantering**

John Hintzes enke - Rønne

Alfred Th. HaagensenJUVELER, GULDSMED & GRAVØR
St. Torv 8 - Telf. 270Simon Madsen
RØNNE**ESBJERG****Claus Sørensen**

Esbjerg

H. J. Christensen & SønVAADBINDERI OG TOVTØRRERI
ESBJERG**Esbjerg Skibshandel**

v/ Harald Nielsen

Ny Havn Tlf. 2198

»Hotel Spangsbjerg«Mødested for marineforeningens
medlemmer

ESBJERG Tlf. 1753 - 1754 - 1755

Jensen & Lauridsen

Skibsbyggeri

ESBJERG TLF. 2053

FREDERIKSHAVN**ELECTRA ¹/_s**

Elektroinstallatørfirma

Danmarksgade 38 Frederikshavn Tlf. 239

Johan Damsgaard

Kolonial & skibshandel

Tlf. 63 Frederikshavn

P. CONRADSEN

Teknisk maskinforretning

SKIBSARTIKLER — OLIE TLF. 900

Einer Sørensen

STEVEDORE

Havnegade 11 - Telf. 932 - Frederikshavn

FYN

AKTIESELSKABET

SVENDBORG**SKIBSVÆRFT****Carl Antonsen**

Guld- og sølvmed

N. Due-Petersen**& Kryger INGENIØRER**

Telf. 118 (3 ledn.) Svendborg

HIRTSHALS

Sig det med blomster

»VIOLA« Telf. 74

Carlsen & Aens Vaadbinderi

Hirtshals — Tlf. 180

VAAD - TRAWL OG TOVVERK

Hurtig reparation

Levorsen & Jørgensen

Lys-kraft-skibsinstallation-ekkolod

Betjening dag og nat — Tlf. Hirtshals 11

Marine! Aflæg et besøg paa

SØMANDSHJEMMET

A. SAMUEL TLF. HIRTSHALS 37

HORSENS**Horsens Sølv****KOLDING****Kolding Rugbrødsfabrik**

P. B. KLAABORG

Telf. 58 - 569

NYKØBING F.**Nykøbing F. Bryghus**

Lager og pilsner

NYKØBING M.**MORSØ STØBEGODS**

Nykøbing Mors

AKTIESELSKABET

N. A. CHRISTENSEN & CO.

Kongelig hofleverandør

RANDERS

AKTIESELSKABET

Bryggeriet „Thor“

RANDERS

Chas. MortensenSEJL, PRESENNING, FLAG OG
TELTFABRIK

Randers

Telf. 529

ROSKILDE

Under Deres besøg i Roskilde bør De ikke undlade et besøg i den interessante marinestue

Hotel Prinsen

Algade 13, Roskilde, tlf. 10 - 811

SKAGEN**Oscar Skougaard**

Aut. installatør Tlf 41345

Skibsradio, sendere og pejleanlæg

Sejl, flag og presenninger

Sejlmager Alex Jørgensen

Skagen

Tlf. 41423

SKIVE

Harald Espersen Frederiksgade 5

Statsaut. installatør — Ing. M. I. K.

Radio-apparater Elektriske anlæg

THYBORØN**Thyborøn Fiskeauktion**

v/ Albert Steen - Telf. 57

VEJLE^A/_s Vejle Mælkekompani

Vedelsgade 85 - Tlf. 335 - 336

Udgivet af »Marineforeningen«. — Redigeret af G. Honnens de Lichtenberg.
Marineforeningens hovedkontor, Havnegade 55, København K., kontortid daglig
kl. 13—16, lørdag undtagen. Telf. PA 2886. Postkonto nr. 1608.

Annonceekspedition: Amaliegade 22, Kbhvn. K., Central 611, Postkonto 3253.

Holbæk Amts Bogtrykkeri, Holbæk.

MEMLEM AF
FORENINGEN AF DANSKE
UGEBLADE, FAGBLADE OG TIØSSKRIFTER